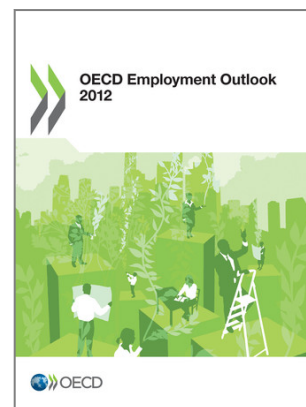

OECD *Multilingual Summaries*

OECD Employment Outlook 2012

Summary in Greek

Read the full book on:
[10.1787/empl_outlook-2012-en](http://dx.doi.org/10.1787/empl_outlook-2012-en)

Προοπτικές απασχόλησης του ΟΟΣΑ 2012

Περίληψη στα ελληνικά

- Η παρούσα τριακοστή έκδοση της έκθεσης του ΟΟΣΑ «Προοπτικές απασχόλησης» εξετάζει τις πρόσφατες τάσεις στην αγορά εργασίας και τις βραχυπρόθεσμες πιθανές εξελίξεις στις χώρες του ΟΟΣΑ. Στην έκθεση διαπιστώνεται ότι η ανάκαμψη από την πρόσφατη οικονομική και χρηματοπιστωτική κρίση ήταν αργή και ανομοιόμορφη. Η ανεργία παραμένει απαράδεκτα υψηλή σε πολλές χώρες και η μακροχρόνια ανεργία αυξήθηκε, με συνέπεια την αύξηση του κινδύνου εδραίωσης των υψηλότερων ποσοστών ανεργίας.
- Από την ανάλυση των τρόπων με τους οποίους οι αγορές εργασίας αντεπεξέρχονται στους οικονομικούς κλυδωνισμούς προκύπτει ότι οι πολιτικές που μειώνουν τη διαρθρωτική ανεργία επίσης συμβάλλουν στην άμβλυνση της δυσμενούς επίδρασης της οικονομικής ύφεσης στην ανεργία, την απώλεια και την ανισότητα εισοδημάτων. Στην έκθεση τεκμηριώνεται η συρρίκνωση του μεριδίου της εργασίας στο εθνικό εισόδημα που συντελείται σε πολλές χώρες του ΟΟΣΑ, πρωτίστως ως αποτέλεσμα της παγκοσμιοποίησης και της τεχνολογικής προόδου. Η ενίσχυση των επενδύσεων στην παιδεία και η καλύτερη στόχευση των συστημάτων φορολόγησης και κοινωνικών παροχών μπορούν να βοηθήσουν να διασφαλιστεί ότι οι καρποί της οικονομικής μεγέθυνσης κατανέμονται ευρύτερα.
- Τέλος, εξετάζεται ο αντίκτυπος στην αγορά εργασίας των πολιτικών για την άμβλυνση της κλιματικής αλλαγής. Σε μερικούς τομείς οι μεταβολές στην απασχόληση θα μπορούσαν να είναι σημαντικές ακόμα κι αν ο αντίκτυπος στο συνολικό επίπεδο της ανεργίας ίσως να είναι μικρός. Όσον αφορά άλλους διαρθρωτικούς κλυδωνισμούς, θα πρέπει να ληφθούν μέτρα πολιτικής για να διευκολυνθεί η κινητικότητα στην αγορά εργασίας.

Οι αγορές εργασίας στον ΟΟΣΑ μετά την κρίση

Η ανεργία σε όλες τις χώρες του ΟΟΣΑ παραμένει μόλις κάτω από το μέγιστο μεταπολεμικό ποσοστό του 8,5% και φαίνεται ότι θα παραμείνει υψηλή για τον επόμενο περίπου χρόνο. Σχεδόν 48 εκατομμύρια άνθρωποι δεν έχουν εργασία: περίπου 14,5 εκατομμύρια περισσότεροι από όταν άρχισε η χρηματοπιστωτική κρίση στα τέλη του 2007. Εδώ και τρία σχεδόν χρόνια που ξεκίνησε η ανάκαμψη, η μεγέθυνση ήταν πολύ ασθενής και ανομοιόμορφη για να επιφέρει περισσότερο από μία μικρή μείωση της κυκλικής αύξησης της ανεργίας σε όλη τη ζώνη του ΟΟΣΑ.

Ταυτόχρονα, υπήρξαν τεράστιες διαφορές στα επίπεδα ανεργίας μεταξύ των χωρών καθώς και στο κοινωνικό κόστος που συνδέεται με την οικονομική ύφεση. Το ποσοστό ανεργίας παρέμεινε κάτω από το 5,5% σε εννιά χώρες του ΟΟΣΑ (Αυστραλία, Αυστρία, Ελβετία, Ιαπωνία, Κάτω Χώρες, Κορέα, Λουξεμβούργο, Μεξικό και Νορβηγία) ενώ σε εννιά χώρες το ποσοστό ανεργίας εξακολουθεί να είναι διψήφιο (Γαλλία, Ελλάδα, Εσθονία, Ιρλανδία, Ισπανία, Ιταλία, Ουγγαρία, Πορτογαλία και Δημοκρατία της Σλοβακίας).

Σε πολλές χώρες η ασθενής ανάκαμψη είχε ως αποτέλεσμα την αυξανόμενη περιθωριοποίηση των ανέργων. Οι μακροχρόνια άνεργοι, δηλαδή αυτοί που δεν εργάζονται και που αναζητούν εργασία για περισσότερο από ένα χρόνο, ξεπερνούν σήμερα το ένα τρίτο της συνολικής ανεργίας στον ΟΟΣΑ. Το ποσοστό των ατόμων που αναζητούν εργασία και αποθαρρυσμένοι εγκαταλείπουν το εργατικό δυναμικό έχει επίσης αυξηθεί σημαντικά. Επιπλέον, η ανεργία των νέων έχει ανέλθει σε επικίνδυνα υψηλά επίπεδα σε μερικές χώρες ξεπερνώντας το 50% στην Ελλάδα και την Ισπανία (όμως μόνο 8% στη Γερμανία).

Πέρα από την άμεση ζημία στις ζωές των ατόμων και των οικογενειών που αδυνατούν να βρουν εργασία, το ενδεχόμενο ένα μέρος της κυκλικής αύξησης της ανεργίας να καταστεί διαρθρωτικό φαντάζει όλο και πιο πιθανό, με μόνιμα υψηλότερα επίπεδα ανεργίας σε εκείνες τις χώρες όπου η αύξηση της ανεργίας ήταν η χειρότερη. Τούτο ενέχει το διπλό κίνδυνο μείωσης της μελλοντικής προσφοράς εργατικού δυναμικού και υποβάθμισης της ίδιας της ανάκαμψης που μπορεί να δημιουργήσει θέσεις εργασίας.

Ενεργητικές πολιτικές για την καταπολέμηση της ανεργίας

Ποιες θα πρέπει να είναι οι ενέργειες των υπευθύνων χάραξης πολιτικής; Βραχυπρόθεσμα, θα πρέπει να δράσουν σε τουλάχιστον τέσσερα μέτωπα: να προωθήσουν τη δημιουργία θέσεων εργασίας γενικότερα• να αντιμετωπίσουν την αύξηση της μακροχρόνιας ανεργίας• να βελτιώσουν τις προοπτικές απασχόλησης των νέων ατόμων• και να περιορίσουν όσο το δυνατό τον αριθμό των ανέργων που εγκαταλείπουν για πάντα το εργατικό δυναμικό. Η μακροπρόθεσμη πρόκληση είναι η ενίσχυση της ανθεκτικότητας της αγοράς εργασίας για να μπορέσει να αντεπεξέρθει στις μελλοντικές κρίσεις με περιορισμένο κοινωνικό κόστος.

Σε μεγάλο βαθμό, η ανάκαμψη της αγοράς εργασίας εξαρτάται από την ευρύτερη οικονομική ανάκαμψη την οποία όμως περιβάλλουν σημαντικές αβεβαιότητες, ιδιαίτερα στην ευρωζώνη. Οι πολιτικές για την τόνωση της ζήτησης θα βοηθούσαν στην ώθηση της οικονομικής μεγέθυνσης και της δημιουργίας θέσεων εργασίας. Η εστίαση της προσοχής στις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις των αγορών προϊόντων και εργασίας θα είναι βασική για την ανάκαμψη, δεδομένης της αδυναμίας περαιτέρω παρέμβασης μέσω της νομισματικής και της δημοσιονομικής πολιτικής στην πλειονότητα των χωρών του ΟΟΣΑ.

Η απειλή της αυξανόμενης διαρθρωτικής ανεργίας επίσης απαιτεί μία ορθά σχεδιασμένη δέσμη ενεργητικών πολιτικών για την αγορά εργασίας, προκειμένου να επιστρέψουν οι άνεργοι στην εργασία όσο το δυνατό γρηγορότερα και να μπορέσουν τα άτομα που διατρέχουν τον κίνδυνο της μακροχρόνιας ανεργίας να διατηρήσουν τις δεξιότητές τους μέσω ευκαιριών προσωρινής απασχόλησης. Τα μέτρα που ενδεχομένως να είναι αποτελεσματικότερα περιλαμβάνουν στοχοθετημένες επιδοτήσεις της απασχόλησης, καθώς και την παροχή βοήθειας κατά την αναζήτηση εργασίας, όπως οι προσωπικές συνεντεύξεις, τα ατομικά σχέδια δράσης και οι λέσχες απασχόλησης.

Τα ενεργητικά προγράμματα για την αγορά εργασίας μπορούν επίσης να είναι επανορθωτικά. Θα μπορούσαν να επικεντρωθούν στα διαρθρωτικά εμπόδια που δεν επιτρέπουν στους εργοδότες να προσλάβουν προσωπικό για να καλύψουν κενές θέσεις εργασίας και παρεμποδίζουν τους ανέργους να εξεύρουν εργασία, ίσως επειδή οι δεξιότητές τους έχουν απαρχαιωθεί ως αποτέλεσμα της παρατεταμένης ανεργίας. Τούτο απαιτεί το συντομότερο δυνατό εντοπισμό οποιωνδήποτε νέων ελλείψεων δεξιοτήτων και συγκεκριμένων ομάδων ανέργων χωρίς τις κατάλληλες

δεξιότητες, και κατόπιν την παροχή προγραμμάτων κατάρτισης και απόκτησης εργασιακής εμπειρίας για να μπορέσουν να εργαστούν εκ νέου.

Έχουν όμως διατεθεί επαρκείς πόροι για την εφαρμογή των εν λόγω ενεργητικών πολιτικών; Μολονότι η αύξηση των δαπανών κατά την παρούσα ύφεση ήταν πολύ μεγαλύτερη σε σύγκριση με τις παρελθούσες κρίσεις, ήταν όμως ανεπαρκής για να διατηρήσει την αξία των πόρων που διατίθενται ανά άτομο που αναζητά εργασία. Τούτο μπορεί να αντικατοπτρίζει το γεγονός ότι οι κυβερνήσεις δεν έχουν πεισθεί ότι οι επιπρόσθετες επενδύσεις θα είναι οικονομικά αποδοτικές. Ίσως επίσης να αντικατοπτρίζει τις δυσκολίες που ενυπάρχουν στη γρήγορη πρόσληψη και κατάρτιση ειδικευμένου προσωπικού διαχείρισης υποθέσεων και στην αύξηση των θέσεων κατάρτισης διατηρώντας παράλληλα την ποιότητά της.

Υφίσταται ο κίνδυνος ότι η δημοσιονομική εξυγίανση σε πολλές χώρες θα περιορίσει περαιτέρω τους πόρους που διατίθενται για την εφαρμογή των ενεργητικών πολιτικών για την αγορά εργασίας. Εντούτοις, η παύση των εν λόγω προγραμμάτων ίσως να μην είναι συνετή, καθώς θα μπορούσε να επιδεινώσει τις ήδη δύσκολες συνθήκες που επικρατούν στην αγορά εργασίας και να θέσει σε κίνδυνο τη μεσοπρόθεσμη μεγέθυνση.

Ανθεκτικότητα της αγοράς εργασίας

Είναι σαφές ότι οι διαφορετικές συνέπειες της ύφεσης στην ανεργία, στο εισόδημα από εργασία και στην ανισότητα εισοδημάτων μεταξύ των χωρών του ΟΟΣΑ οφείλονται κυρίως στις διαφορετικές πολιτικές και θεσμούς της καθεμίας. Τα μέτρα πολιτικής μπορούν να ενισχύσουν την ανθεκτικότητα της αγοράς εργασίας, τόσο μετριαζοντας την επίδραση της ύφεσης στην αγορά εργασίας όσο και αμβλύνοντας τον αντίκτυπο της μείωσης του εισοδήματος στα νοικοκυριά. Για παράδειγμα, τα συστήματα φορολόγησης και κοινωνικών παροχών μπορούν να διαδραματίσουν πρωταρχικό ρόλο στον περιορισμό του κοινωνικού κόστους της ύφεσης.

Οι πολιτικές και οι θεσμοί που ενισχύουν την ανθεκτικότητα της αγοράς εργασίας τείνουν επίσης να επιφέρουν καλά διαρθρωτικά αποτελέσματα στην αγορά εργασίας. Γενικά, στις χώρες όπου τα επίπεδα διαρθρωτικής ανεργίας είναι χαμηλά η αύξηση της ανεργίας ως αποτέλεσμα της ύφεσης είναι μικρή. Τούτο συνεπάγεται ότι πολλές από τις συστάσεις της Αναθεωρημένης Στρατηγικής του ΟΟΣΑ για την Απασχόληση του 2006 για την επίτευξη καλών διαρθρωτικών αποτελεσμάτων στην αγορά εργασίας ενδεχομένως να συμβάλλουν στην ανθεκτικότητα της αγοράς εργασίας.

Οι θεσμοί για το συντονισμό των μισθολογικών διαπραγματεύσεων τείνουν να βοηθούν τόσο τη διαρθρωτική επίδοση της αγοράς εργασίας όσο και την ανθεκτικότητά της• ενώ οι θεσμοί που ευνοούν την εντατική χρήση των συμβάσεων προσωρινής εργασίας, όπως οι αυστηρές διατάξεις προστασίας της απασχόλησης για τους τακτικούς εργαζομένους, περιορίζουν την ανθεκτικότητα της αγοράς εργασίας.

Μερίδιο της εργασίας στο εισόδημα και πράσινη ανάπτυξη

Δύο άλλες μακροπρόθεσμες ανησυχίες σχετικά με την αγορά εργασίας προβληματίζουν τους υπευθύνους χάραξης πολιτικής. Πρώτον, το μερίδιο των ημερομισθίων, των μισθών και των παροχών στο συνολικό εθνικό εισόδημα συρρικνώνεται σε όλες σχεδόν τις χώρες του ΟΟΣΑ. Το δεύτερο, που επισκιάστηκε από την κρίση και που όμως ενδέχεται να επανεμφανιστεί, είναι η επίτευξη της «πράσινης ανάπτυξης» και τι συνεπάγεται για την αγορά εργασίας η μετάβαση στην οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα.

Το συρρικνούμενο μερίδιο της εργασίας στο εθνικό εισόδημα αντικατοπτρίζει πρωτίστως την επιδείνωση της θέσης των ατόμων με χαμηλή ειδίκευση και μόρφωση λόγω της αύξησης του εγχώριου και διεθνούς ανταγωνισμού και λόγω του γεγονότος ότι οι ΤΠΕ αντικαθιστούν τους εργαζομένους με μηχανές σε ορισμένες θέσεις εργασίας, ιδιαίτερα αυτές που περιλαμβάνουν επαναλαμβανόμενα καθήκοντα.

Θα πρέπει να ληφθούν μέτρα πολιτικής έναντι της συρρίκνωσης του μεριδίου της εργασίας στο εθνικό εισόδημα; Η επιβράδυνση της δυναμικής της τεχνολογικής προόδου και της παγκοσμιοποίησης δεν αποτελεί βιώσιμη επιλογή. Όμως οι κυβερνήσεις μπορούν να δώσουν εκείνα τα εφόδια στο εργατικό τους δυναμικό που θα του επιτρέψουν να αγωνιστεί αποτελεσματικότερα σε αυτό που έχει ονομαστεί «αγώνας ενάντια στη μηχανή». Η αύξηση των επενδύσεων στο ανθρώπινο κεφάλαιο – και η διασφάλιση καλύτερης αντιστοίχισης μεταξύ των δεξιοτήτων που

αποκτώνται στο σχολείο και αυτών που αναζητούν οι εργοδότες – θα μπορούσε να βοηθήσει σε μεγάλο βαθμό να μετριαστεί η συρρίκνωση του μεριδίου της εργασίας.

Όταν η ανάκαμψη εδραιωθεί, οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής θα μπορέσουν να στρέψουν εκ νέου την προσοχή τους στην πρόκληση της γρήγορης, αποτελεσματικής και δίκαιης μετάβασης στην οικονομία με χαμηλές εκπομπές άνθρακα και με αποδοτική χρήση των πόρων. Η μετάβαση στην πράσινη ανάπτυξη πρέπει να θεωρείται κινητήρια δύναμη της διαρθρωτικής οικονομικής αλλαγής, στην οποία οι πολιτικές για την αγορά εργασίας, συμπεριλαμβανομένων των πολιτικών για την παιδεία και τις δεξιότητες, θα πρέπει να βοηθήσουν ενεργά τους εργαζομένους και τους εργοδότες να προβούν στις απαραίτητες προσαρμογές.

Οι πολιτικές που προσδιορίζονται στην Αναθεωρημένη Στρατηγική του ΟΟΣΑ για την Απασχόληση παρέχουν το θεμελιώδες πλαίσιο για την επιτυχή διαχείριση των εν λόγω διαρθρωτικών αλλαγών. Κατά την προσαρμογή των γενικών αυτών πολιτικών για τη μετάβαση στην πράσινη ανάπτυξη, η προσοχή μπορεί να εστιαστεί, μεταξύ άλλων, στη στήριξη της «οικολογικής καινοτομίας» και στη διάδοση των πράσινων τεχνολογιών. Μία από τις λύσεις συνίσταται στη βελτίωση της εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης, όπως και στη διασφάλιση ότι η υπερβολικά αυστηρή νομοθεσία για την προστασία της απασχόλησης και για την αγορά προϊόντων δεν αποτελεί τροχοπέδη για την καινοτομία.

© OECD

Η περίληψη αυτή δεν αποτελεί επίσημη μετάφραση του ΟΟΣΑ.

Η αναπαραγωγή της περίληψης αυτής επιτρέπεται υπό την προϋπόθεση ότι παρατίθεται το δικαίωμα αποκλειστικής εκμετάλλευσης του ΟΟΣΑ, καθώς και ο τίτλος της πρωτότυπης έκδοσης.

Οι Πολύγλωσσες Περίληψεις είναι μεταφρασμένα αποσπάσματα των δημοσιευμάτων του ΟΟΣΑ που εκδόθηκαν αρχικά στην αγγλική και τη γαλλική γλώσσα.

Διατίθενται δωρεάν στο Ηλεκτρονικό Βιβλιοπωλείο του ΟΟΣΑ www.oecd.org/bookshop

Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε με το Τμήμα Δικαιωμάτων και Μεταφράσεων της Διεύθυνσης Δημοσίων Υποθέσεων και Επικοινωνιών του ΟΟΣΑ μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στη διεύθυνση: rights@oecd.org ή μέσω φαξ: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)
2 rue André-Pascal, 75116
Paris, France

Επισκεφτείτε τον ηλεκτρονικό μας κόμβο www.oecd.org/rights

Read the complete English version on OECD iLibrary !

OECD (2012), *OECD Employment Outlook 2012*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/empl_outlook-2012-en